

УДК 77.01”312”:7.011.”16”

РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ФОТОГРАФІЇ ПІД ВПЛИВОМ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА XVII СТОЛІТТЯ

Студ. А.О. Штонда, гр. БДф-16

Студ. В.О. Різниченко, гр. БДф-16

Науковий керівник доц. Слітюк О.О.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є дослідження впливу мистецтва XVII століття на сучасний розвиток фотодизайну. Виходячи із зазначеної мети, були поставлені наступні завдання: аналіз особливостей методики живопису «рембрандтовське світло» та «рембрандтовський трикутник»; характеристика використання студійного світла та схема постановки для отримання правильного «рембрандтовського трикутника» на обличчі моделі.

Об’єкт та предмет дослідження. Об’єктом дослідження є творчість Рембрандта Харменс ван Рейна.

Предметом дослідження є явище «рембрандтовського світла» та його вплив на появу нових напрямків та розвитку сучасного фотодизайну.

Методи та засоби дослідження. В процесі дослідження використано методи літературно-аналітичного, історіографічного та системно-структурового аналізу.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. У ході роботи було досліджено значимість впливу рембрандтівської методики живопису на сучасну портретну фотографію, а також впорядковано схему встановлення студійного освітлення для отримання даного ефекту, його характеристику і основні параметри.

Результати дослідження. Наукові пошуки XVII ст. породили почуття непорівнянності безодні космосу і минулості беззахисного людського життя. Це й стало духовним змістом мистецтва бароко. Бароко підняло образотворчість Відродження на нові висоти, підкреслюючи в своїх пошуках краси деталі, рухи, освітлення та драматизм. Найбільш відомими художниками бароко є Караваджо, Рембрандт, Пітер Пауль Рубенс та Дієго Веласкес. З північних традицій реалізму в 17 сторіччі розвилось зовсім інше мистецтво — золотий вік голландського живопису. Вершиною голландського мистецтва стала творчість Рембрандта (1606–1669), який писав історичні, біблійні, міфологічні та побутові картини, був майстром гравюри [1]. Він є одним з найвизначніших художників. Його роботи зображують безліч різних суб’єктів, починаючи від портретів і автопортретів, закінчуючи пейзажами, алегоричними, біблійними, міфологічними і історичними сценами [2]. Рембрандт також відомий серед фотографів завдяки дуже характерному стилю освітлення.

Рембрандтівський трикутник став популярним задовго до появи фотокамер. Художник ефективно і успішно зміг застосувати схему при малюванні портретів, за що вона і була названа на його честь. Деякі джерела стверджують, що Рембрандт малював більшість портретів в одній кімнаті зі специфічно розташованим вікном і саджав своїх моделей в однаковому місці, створюючи постійний і виражений стиль освітлення.

Ця схема освітлення зазвичай визначається наявністю невеликого трикутника світла на щоці (рис.1), розташованого далі від джерела світла. Він створюється завдяки тіні від носа і самої щоки. Технічно трикутний острівець світла не повинен бути

ширшим за очі і довшим за носа. Саме його наявність відрізняє рембрандтівське освітлення від звичайного короткого.

Однак, одним трикутником все не закінчується. При застосуванні цього стилю приблизно половина обличчя моделі знаходиться в тіні, а інша практично повністю освітлена. При цьому вищезгаданий трикутник з'являється якраз на тінювій стороні. Така схема освітлення робить портрети драматичнішими.

Трикутник грає важливу роль, оскільки він дозволяє фотографу створити ефект драматичного короткого світла і при цьому, все одно, висвітлити очі на тінювій стороні. Таким чином, ви можете отримати конкретний бажаний ефект.

Базова схема складається з джерела світла, повернутого під кутом 45 градусів відносно камери, спрямованого на об'єкт і піднятого вище рівня очей, щоб світло падало зверху вниз. Є кілька причин робити саме так. По-перше, джерело світла створює тінь на одній половині обличчя і висвітлює іншу. Якщо не підняти його вище рівня очей, між половинами обличчя буде різкий перехід світла. Чим більше кут повороту щодо моделі, тим густіше тінь і більш різкий перехід [2].

Рисунок 1 - Рембрандт. Автопортрет

Рисунок 2 - Авторське фото з використанням ефекту «рембрандтівського світла»

Сьогодні дана схема освітлення широко набула розповсюдження в напрямку фотомистецтва. Вона додає фотографії більшої художності та драматичності (рис.2).

Гнучкість рембрандтівського світла дозволяє використовувати його для більш серйозних поз і навіть для портретів з посмішкою. Це одна з причин, через яку його можна застосовувати з такою великою кількістю видів зйомки. Цей тип освітлення дає змогу спробувати різні вирази обличчя або пози при постійному світлі. Завдяки цьому рембрандтівське світло відмінно підходить, для швидкої зйомки.

Висновки. В даній роботі була досліджена схема встановлення студійного освітлення для отримання ефекту «рембрандтівського світла», його характеристика та основні параметри. Було проведено дослідження його техніки «рембрандтівського світла» при створенні портретів та подальший вплив на схему освітлення в фотографії. Досліджено вплив встановлення джерела освітлення на готовий результат.

Ключові слова. рембрандтівське світло, рембрандтівський трикутник, портрет, студійне освітлення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%BE>
2. http://pidruchniki.com/75224/kulturologiya/evropeyske_mistetstvo_xvii
3. <https://photo-monster.ru/lessons/read/rembrandtovskiy-svet-v-fotosyemke.html>